ਜਿ:੧ ਅੰ:੫. 23 ਜੂਨ 1920ਈ.

ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਸਤਿਜੁਗ ਵਰਤਾਊਂ ! ੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਤਬੀ ਬਾਹਰਵਾਂ ਬਾਪ

ਸਤਿਜੁਗ

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਫ਼ਤੇਵਾਰ ਅਖ਼ਬਾਰ

ਅੰਕ ਨੰ: ੫ ✝ ਬੁਧਵਾਰ, ੧੦ ਹਾੜ ੧੯੭੭ ਮੁਤਾਬਕ ੨੩ ਜੂਨ ੧੯੨੦ ਈ: ✝ ਜਿਲਦ ਨੰ: ੧

ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ

(ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਭਾਈ ਇੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ, ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ)

ਪਾਇਓ ਕਲੂਜੋਰ ਤੇ ਅੰਧੇਰ ਪਿਆ ਚਾਰ ਚੱਕ,
ਵਰਤਿਆ ਪਾਖੰਡ ਹੋਣ ਲਗੀਆਂ ਅਨੀਤੀਆਂ।
ਖ਼ਾਲਸਾ ਆਖ਼ਲਸਾ ਬੇਹਾਲਸਾ ਸਾ ਹੋਇ ਗਯੋ,
ਨਾਮ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾਨ ਛੋਡ ਰਹ ਗੀਤੀਆਂ।
ਛੋਡ ਗੁਰਮਤ ਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਸੰਗ ਰਾਚੇ ਜਾਇ,
ਕੰਜਰਾਂ ਕਲਾਲਾਂ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ ਪਰੀਤੀਆਂ।
ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਭਾਰਥ ਅਨਾਥਣੀ ਨੇ,
ਸੱਚ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਪੁਕਾਰਾਂ ਜਾਇ ਕੀਤੀਆਂ...
ਪਾਪਨ ਕੇ ਭਾਰ ਜਬ ਧਰਾ ਸੀ ਲਗੀ ...
ਜਾਇ ਕੇ ਪੁਕਾਰੀ ਪਹੁਚ ਸੱਚੇ ਦਰੋ ... ਲਾਚਾਰ ਤਾਂ ਪ੍ਰ...
[illegible] ... ਦੁਖ ਦੂਰ ...
ਅੰਤ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ "ਸਤਿ...
...ਨ ਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਲੀਨੋ ...

ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਸ਼ਰੀਫ਼

ਠੱਗ, ਚੋਰ, ਝੂਠੇ ਬੇਈਮਾਨ ਕਾਤਲ,
ਅੱਜ ਕੱਲ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਕਹਾਂਵਦੇ ਨੇ
ਜ਼ੋਰਦਾਰ (ਮਨੁੱਖ) ਕਮਜ਼ੋਰਿਆਂ ਤੇ,
ਪਏ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ ਮਨ ਭਾਂਵਦੇ ਨੇ।
ਜਦੋਂ ਦੱਸਦਾਂ ਰਾਂਹੁਦੇ ਦੇਸ ਕੋਈ,
ਓਸੇ ਵਾਂਗ ਸਪਾਹੀਆਂ ਜਾਂਵਦੇ ਨੇ।
ਦਿਨ ਨਾਲ ਰਜ਼ੀਮੀਆਂ ਕੱਟਦੇ ਨੇ,
ਅਤੇ ਚੋਰੀਆਂ ਖੂਬ ਕਮਾਂਵਦੇ ਨੇ।
ਅੰਦਰੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਉਪਰੋਂ ਕੀ,
ਨਾਮ ਆਪਣਾ ਖੂਬ ਵਧਾਂਵਦੇ ਨੇ।
...ਗਲੀ ਫਕਨ ਤੇ ਫੇਰ ਪੌਂਦਾ,
... ਸਾਬਤਸਬੂਤ ਲੰਘਾਂਵਦੇ ਨੇ।
ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ,
ਰੱਖ ਕੇ ਨੂਨ ਵਖਾਂਵਦੇ ਨੇ।
ਦੇ ਲੋਕ 'ਚੇਤਨ'
ਉੱਤੇ ਛੱਟ ਜਾਂਵਦੇ ਨੇ।੧।

—o—

"...ਟੀ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ"

...ਰ ਆਪ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਯਾ ...ਰਖਾਨੇ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਚਾਹੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ...ਤੇ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿਓ, ਨਿਰਖ ਬਹੁਤ ਘਟ ਹਨ

ਮੈਨੇਜਰ

—o—

... ਪਤਾ ੮. ... ਦਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ, ... ਸਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੇ ਸਾਥੀ ਉਨਾਂ ...

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਆਮਲਿਆਂ ਸਿੰਬੰਧੀ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਚ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੭ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਤਿਲਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ, ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਲਾਹਨਾਮਾਂ ਅਤੇ ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਵਿਖਆਨ ਦਿਤਾ। ਜਲਸੇ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਬਾਬੂ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਭਾਰਗੋ ਸਨ। ਤਿਲਕ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ [illegible] ਉਤੇ ਕੌਮੀ [illegible] ਦੀ ਈਰਖਾ ਦਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਏਹ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਢੰਗ ਵਿਚ ਦਫਤਰੀ ਹਕੂਮਤ (ਨੌਕਰ ਸ਼ਾਹੀ) ਦੇ ਭਾਰੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਹੈ। ਮਜ਼ੂਮਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਆਮ ਨੂੰ [illegible] ਕੌਮ ਰਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਣ ਦੀ ਤਦਬੀਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੋਰ ਕੀ ਭੈੜਾ ਕੰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਰਮਿੰਟ ਹਿੰਦ ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਕੋਲੋਂ [illegible] ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਠੀਕ ਦਸਦੀ ਹੈ। ਏਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਉਮੈਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਗਵਰਮਿੰਟ ਆਪ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰੇ, ਉਹ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗਵਰਮਿੰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਾਮੁਨਾਸਬ ਦੱਸੇ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਗਵਰਮਿੰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਏਹ ਇਕ ਰਾਜ ਨੀਤਕ ਭੁਲ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਕਿਆਤ ਨੂੰ [illegible] ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਤਕ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਮਾਰਾ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਤੁਮਾਰਾ [illegible] ਹੀ [illegible] ਨ ਹੋ ਜਾਣ।

ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਤਿਲਕ ਨੇ ਸੁਲਾਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜੇਹੜੀਆਂ ਕਿ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ) ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਕਿ ਇਸ ਸੁਲਾਹਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਫ਼ਰੰਗੀ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਏਹ ਖ਼ਾਹਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਤੁਰਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪ (ਫ਼ਰੰਗ-ਸਤਾਨ) ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਏਨਾਂ ਸੁਲਾਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਭੈੜਾ ਅਸਰ ਏਥੋਂ ਤਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦਾ ਸਗੋਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਭੀ ਤੁਰਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖਲੀਫ਼ੇ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਏਹਨਾਂ ਸੁਲਾਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸਤਾ ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਕਿ ਗਵਰਮੈਂਟ ਹਿੰਦ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਗਵਰ-ਮੈਂਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਖ਼ਾਹਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੇ। ਅਤੇ ਸਾਡਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਪਰ ਏਹ ਭੈੜਾ ਅਤੇ [illegible] ਅਸੂਲ ਨਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ [illegible] ਦੇ ਦੁਰਾਨ [illegible] ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਵਕਤ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਤਕ ਜਤਨ ਜਾਰੀ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨ ਬਨਾਯਾ ਜਾਏ ਏਹ ਹਕ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਤਿਲਕ ਨੇ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ [illegible] ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿਚ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਸੰਬੰਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂ ਇਹ ਪਾਟ ਕੇ ਵਖੋ ਵਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਇਸ ਅਮਲ [illegible] ਜਾਣ ਤਾਂ [illegible] ਕੋਈ [illegible] ਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਏਹ [illegible] ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ [illegible] ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਜ ਅਪਨੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਪੂਰ[illegible] ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਤਿਨ ਕ੍ਰੋੜ ਮੁਸਲ ਉਸ[illegible] ਮਾਨ ਆਪਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਏਹ ਠਾਨ [illegible] ਲੈਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਨੀਆਂ ਖ਼ਾਹਸ਼ਾਂ ਸਰਕਾਰ [illegible] ਆਪਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋਲੋਂ ਮਨਵਾ ਕੇ ਛਡਾਂਗੇ [illegible] ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਖ਼ਤੇ ਤੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹ[illegible] ਜੇਹੜੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਕੇਵਲ [illegible] ਇਕਠਾ ਮਿਲਕੇ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ [illegible] ਵਿਚੋਂ ਖੁਦ ਮੁਖ਼ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਣੇ [illegible] ਸੱਚੀ ਖਾਹਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

—o—

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕੀ [ਰੂਸੀ] ਸੂਹੇ ਵਲੈਤ ਵਿਚ

ਵਲੈਤ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਾਲ [illegible] ਮੋਹਕਮੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ [illegible] ਵਿਕਾਂ (ਰੂਸੀਆਂ) ਦੇ ਸੂਹੇ [illegible] ਬਗ਼ਾਵਤ ਫੈਲਾਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜਤਨ [illegible] ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ [illegible] ਫੜਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਹਨਾਂ ਨਾਲ [illegible] ਇਕ ਤਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ "[illegible]" [illegible] ਦੇ [illegible] ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ੩੫ ਸਾਲ ਦੀ [illegible] ਏਹ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ [illegible] ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਿ [illegible] ਆਇਰਿਸ਼ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ [illegible] ਕਰਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸਾਲੇ [illegible] ਇਸ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ [illegible] ਨਾਲ [illegible] ਨਾਲ [illegible] ਏਹਨਾਂ [illegible] ਆਂ ਵਿਚ ਤੌਵੀਂਆਂ ਭੀ [illegible]

—o—

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ (ਰੂਸੀ[illegible]) [illegible] ਨਾਲ [illegible]

[illegible] " ਅਮਨ [illegible] ਆਪ ਆਪ[illegible] ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ [illegible] ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪਣਾਂ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ [illegible] ਹਾਂ ਕਿ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਅਤੇ ਪਠਾਣੋਂ, ਨਿਰਬ[illegible] ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵੀਏ। ਪਿਆਰ [illegible] ਅਤੇ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰੀਏ ਅਤੇ [illegible] ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰੀਏ।

—o—

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ਸਤਿਜੁਗ, ਲਾਹੌਰ.

੨੨ ਜੂਨ ੧੯੨੦ ਈ:

ਆਜ਼ਾਦੀ

ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤ੍ਰਤਾ ਜਾਂ ਸੁਾਧੀਨਤਾ ਬੜੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿਆਰੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੁਸੇ। ਸਗੋਂ ਹਰ ਇਕ [illegible] ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰੋੜ [illegible] ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ [illegible] ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਹਕੂਕ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ [illegible] ਹਾਸਲ ਕਰੇ।

ਹਰ ਇਕ [illegible] ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ [illegible] ਨੂੰ [illegible] ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ [illegible] ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬੜਾ ਭਾਰੀ [illegible] ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ [illegible] ਸਗੋਂ ਅਤੇ ਸਭ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਝਨ। ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ [illegible] ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ [illegible] ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ [illegible] ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚਾਹਣਾ ਉਤਰ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਤਨਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਏਹ ਉਭਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤ [illegible] ਹੈ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਜਾਂ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜੋ ਚਾਹਨ ਸੋ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਏਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਹ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦਾ। ਪਰ [illegible] ਦੱਸ ਦਿਤਾ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਭੀ [illegible] ਮਨੁਖ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ [illegible] ਵਾਸਤੇ ਉਸ [illegible] ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ [illegible] ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤੌਰ [illegible] ਵਿਚ ਚਲਾਵਨ ਲਈ ਇਕ [illegible] ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ [illegible] ਹਕੂਮਤ ਚਲਾਨ ਲਈ ਅਤੇ [illegible] ਲਈ ਪਰਜਾ

ਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਚੋਂ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁਖ ਚੁਣ ਕੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਅਕੱਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿਰੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾਂ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਸਤ ਅਤੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੀ ਨਿਰਗੁਣ ਮਿਜ਼ਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਲਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਕੈਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੈਮ ਰਖਨ ਵਾਸਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਬਨਾਈ ਉਸ ਵਕਤ ਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਖਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੈਮ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤੋੜੀ ਪਰ ਓੜਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਖਾਹਸ਼ ਇਤਨੀ ਜ਼ੋਰ ਪਕੜ ਗਈ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਭੀ [illegible] ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨ ਸਕੀ।

ਅਮ੍ਰੀਕਾ (ਮਿਤਕਨ) ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਏਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸਾਫ ਕਹ ਦਿਤਾ ਕਿ ਅਸਾਂ ਖੁਦ ਏਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਬਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਏਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਾਂ। ਤੁਸਾਂ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਆਪ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਨਾਮੰਨਿਆ। ਅਮ੍ਰੀਕਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਇਕ ਮੁਖੀਆ (ਆਗੂ) ਚੁਣ ਰਾਜ ਕਾਜ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਉਸ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਓੜਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੇ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਅਤੇ ਖੂਨ ਬਹਾਣ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਅਪਨੇ ਆਪ ਉਥੋਂ ਮੁੜ ਆਏ। ਅਮ੍ਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਖਾਹਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਹ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬੜੇ ਆਸ਼ਕ ਹਨ ਅਤੇ ਏਹਨਾਂ ਨੇ ਏਸ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਲਖਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਯੂਰਪ ਦੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੀਨ ਅਤੇ ਨਿਰਬਲ ਦੇਸਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਚਾਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਰਮਨਾਂ ਨੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਸਮਝ ਕੇ ਪਾੜ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਜੀਅਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਲੰਘਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਤਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਏਸ ਧਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਰੋਕਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਅਤੇ ਬਿਲਜੀਅਮ ਅਤੇ ਫ੍ਰਾਂਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਜਰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਕ ਕੇ ਪਿਛੇ ਹਟਾ ਦਿਤਾ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਭੀ [illegible] ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਿਲਜੀਅਮ ਨੂੰ ਬਚਾਣ ਲਈ ਤੇ ਫ੍ਰਾਂਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੈਮ ਰਖਨ ਲਈ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਜੰਗ [illegible] ਦਿਤੀਆਂ।

ਬਿਲਜੀਅਮ ਦਾ ਦੇਸ [illegible] ਤੋਂ ਫੇਰ ਹੈ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [illegible] ਆਜ਼ਾਦੀ [illegible] ਦੀ [illegible] ਆਜ਼ਾਦੀ [illegible] ਗਈ ਹੈ [illegible] ਗਲ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ [illegible] ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀਆਂ [illegible] ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਭੀ ਅਪਨੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ [illegible] ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ [illegible] ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਤਹ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਤੇ ਕੁਝ ਆਪਨੇ ਉਤੇ ਲਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਸਕਿਆ। ਜਿਸਦੇ [illegible] ਅਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ [illegible] ਲੀਡਰਾਂ [illegible] ਨਾਲ [illegible] ਹੋਏ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਦੇਸ ਭਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲੋਕ [illegible] ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੜ ਰਹੇ ਹਨ।

[illegible] ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾ ਇਆ ਹੈ। ਏਸ [illegible] ਨੇ ਅਪਨੀ ਕੂਟ ਨੀਤ ਨਾਲ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ਕਈ ਬੇਗੁਨਾਹ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ। ਕਈ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ [illegible] ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਉਜਾੜੂ ਲਾਟ ਨੇ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੈਮ ਰਖਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦੀ [illegible] ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ [illegible] ਮਰਵਾ ਮਾਰਨਾ [illegible] ਦਿਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ [illegible] ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਜਾੜਿਆ [illegible] ਨਖਸਮੀ ਪੈਲੀ ਨੂੰ ਸੂਰ ਉਜਾੜਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ [illegible] ਹੈਲਿਆ (ਸੋਸ਼ਲ ਕੋਡ) ਕਿ ਕੁਲ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਛਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। [illegible] ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ [illegible] ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਸਲਮਾਨ [illegible] ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। [illegible] ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।

ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ੪੯ ਸਾਲ ਤੋਂ ਖੁਸੀ ਹੋਈ [illegible] ਅਜੇ ਤੀਕ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ (ਰੀ ਕਾਨ ਮਾਰਚ) ਵਾਂਗ ਖਲਾਸੀ ਹੋਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਏਹਨਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ (ਆਗੂ) ੪੯ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹਨ। ਇਤਨੇ ਅਰਸੇ ਵਿਚ ਕਈ ਲਾਟ ਆਏ ਤੇ ਕਈ ਗਏ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ [illegible] ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਿਆਂ ਦੀ ਚਾਲ ਹੀ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਐਨੇ ਚਿਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਕੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਬਗਾਵਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਲਈ ਏਹ ਮਨ ਵੀ ਲੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ! ੪੯ ਸਾਲ ਵਿਚ ਏਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲ ਚਲਨ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ? ਕੀ। ਏਹ ਪੀੜ੍ਹੀਓ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹਮੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਗੀ ਹੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ? ਕੀ। ਜੋ ਕੂਕਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮ ਪਵੇ ਉਹ ਬਾਗੀ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ? ਸਾਡੇ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿਚ ਏਹ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਦਲ ਅਤੇ ਅਕਲ ਉੱਤੇ ਇਕ ਬੜਾ ਭਾਰਾ ਕਾਲਾ ਸਿਆਹ ਦਾਗ ਹੈ। ਸ਼ਰੀਫ਼ ਖ਼ਾਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸੂਹਿਆਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਬਿਠਾ ਛਡਣੀਆਂ "ਕਿ ਮਤੇ ਬਾਗੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ" ਬੇਮਨਾਸਬ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨੁਕ-ਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਪਵਿਤ੍ਰ [illegible] ਆਦਿਆਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ [illegible] ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ [illegible] ਵੇਖ ਕੇ [illegible] ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸਰਕਾਰ [illegible] ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਛਡ ਦੇਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ [illegible] ਲਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ [illegible] ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

—o—

ਈਸਟ (ਪੂਰਬੀ) ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ

ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ਕ ਹੈ

ਮਿ: ਸੀ. ਐਫ਼. ਐਂਡਰਯੂਜ਼ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕਲਕੱਤਾ ੧੦ ਜੂਨ—ਮਿਸਟਰ ਐਂਡ-ਰਯੂਜ਼ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਇਕ ਖ਼ਾਇਸ ਮੁਕਾਮ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ਕ ਹੈ, ਲਗ ਭਗ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ [illegible] ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਕਿ:—

(੧) ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(੨) ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਜਾਊ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਾ ਬਣਨ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

(੩) ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਨਸਲ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਿੰਦ ਦੀ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ ਵਾਇਸਰਾਇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਦੀ ੩੦ ਜਨਵਰੀ ੧੯੨੦ ਦੀ ਸਪੀਚ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਹਿੰਦੀ [illegible] ਦਾ ਦਰਜਾ [illegible] ਦੀ ਸੁਖਤ ਦੇ ਕਿਸੇ [illegible] ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ [illegible]

[illegible]

ਮਿ: ਐਂਡਰਯੂਜ਼ ਦਾ [illegible] ਹੱਕ [illegible] (ਆਜ਼ਾਦੀ) ਵਿਚ [illegible] ਹੈ, ਸਗੋਂ [illegible] ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਕਿ ਹਰ [illegible] ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ [illegible] ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ [illegible] ਨੂੰ ਹਟਾਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ [illegible] ਦਿਤੀ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਐਂਡਰਯੂਜ਼ [illegible]

ਵਿਚ ਲਿਆਵਨ ਨਾਲ ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰੋਪ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗ ਜਾਣ ਗੀਆਂ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਜਾਹਜ ਤੋਂ ਉਤ੍ਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਓਹੋ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਦੇ ਦੇਣ ਕਿ ਓਹੋ ਇਕ ਖਾਲੀ ਜਗਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਚੰਗਾ ਨਿਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਪਾਸ ਇਤਨਾ ਰੁਪਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਹ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਚਲਾ ਸਕਨ ਗੇ, ਐਨ ਇਸੇ ਤਰਹ ਹਿੰਦੀਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਅਗਾਂ ਲਗ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਹਿੰਦੀ ਜਹਾਜ ਵਿਚੋਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਉਤਾਰਿਆ ਕਰਨ ਗੇ ਤੇ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਵਿਖਾਲਣਾ ਹਯਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਨਾਂ ਪਾਸ ਕਾਫੀ ਰੁਪਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਹ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਚਲਾ ਸਕਨ ਗੇ, ਇਸ ਤਰਹ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ [illegible] ਅਪਣੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿ ਕਿਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਹਿੰਦੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ [illegible] ਨਾ ਦੇਵਣ, ਇਸ ਤਰਹ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸੈਗ੍ਰੀਗੇਸ਼ਨ (ਭਾਈਚਾਰਕ) [illegible] ਕੀ ਨਾ ਘਟੇਗਾ, ਤਾਂ ਸੁ ਇਸ [illegible] ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਵਿਰੁਧ [illegible] ਨੂੰ ਰੋਕ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਿੰਦੀ ਪਬਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਕਿ ਤਜਾਰਤ, ਜ਼ਮੀਨ, ਮਲਕੀਯਤ ਤੇ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੇ ਹਕ ਸੰਬੰਧੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ [illegible] ਹਿੰਦੀਆਂ ਪਰ ਯੂਰਪੀਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹੋਣ ॥

---o---

"ਘੰਟੀ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ"

ਜੇਕਰ ਆਪ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਯਾ ਕਾਰਖ਼ਾਨੇ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਚਾਹੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸੁਤੇ ਛੇਤੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਹਾਰ ਦੇਵੋ, ਨਿਰਖ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਹਨ

ਮੈਨੇਜਰ

---o---

ਸੁਧਾਰਕ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ

(ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀਯੁਤ ਮਿਸਟਰ ਯਕੂਬਹਸਨ)

ਆਮ ਤੌਰ ਪਰ ਪੁਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਿਲਾਫਤ ਸੰਬੰਧੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਖਤ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰਕ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਬਤ ਸਾਡਾ ਕੀ ਵਤੀਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੱਲ ਪਰਸੋਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਗਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਜੋ ਔਂਦੀ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਮੁਖਤਲਫ ਪ੍ਰਾਂਤਾ (ਸੂਬਿਆਂ) ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉਤੇ ਪੁਜੇ ਹਾਂ, ਜਿਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਉਮੈਦਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਆਲ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਣਾ ਵਤੀਰਾ ਦਸਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਖਿਲਾਫਤ ਦਾ ਸੁਆਲ ਇਕ ਅਜੇਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਲ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਸਭ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਲਗ ਗਿਆ ਹੋਯਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਗ ਗਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਨਾਂ ਉਮੈਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣਗੇ ਜਿਨਾਂ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਇਕ ਅਜੇਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਿਸਦਾ ਮਜ਼੍ਹਬ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਅਤੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਮੈਦਵਾਰ ਅਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਦੇਣ ਕਿ ਜੇ ਟਰਕੀ ਦਾ ਸੁਲਾਹ ਨਾਮਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਹਿੰਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਓਹ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ (ਇਤ੍ਰਾਜ਼) ਦੀ ਵਜੋਂ ਬਾਦ-ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਦੀ ਸੌਂਹ ਨਾ ਖਾਣਗੇ ਤੇ ਨਾਹੀਂ ਮੈਂਬਰ ਬਣਕੇ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਬੈਠਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀਯੁਤ ਵਲੀ ਅਹਿਲ ਨੂੰ ਜਦ ਕਿ ਓਹ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਟਰਕੀ ਬਾਬਤ ਕੌਮ ਦਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੇ ਸਾਥੀ ਉਨਾਂ ਉਮੈਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਖਿਲਾਫਤ ਸੰਬੰਧੀ ਯਥਾ ਸ਼ਕਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਜੇਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਸੀਂ ਉਨਾਂ ਲਈ ਮਦਤ ਨਾ ਕਰਾਂਗੇ ਜੇਹੜੇ ਇਸ ਕੌਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਮਿਰਤੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਦੀ ਤਰਹ ਨਾ ਲਗਣ, ਕਈ ਹਜ਼ੂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ। ਜੋ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਸਲ-ਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਓਹੋ ਇਸ ਉਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਤਿਆਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਸੁਆਲ ਦਾ ਹਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਈ ਇਕ ਅੱਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੌਮੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

---o---

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦਾ ਈਰਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮੰਤਵ

ਟਾਈਮਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਤਹਿਰਾਨ ਤੋਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਸ਼-ਵਿਕਾਂ (ਰੂਸੀਆਂ) ਦੀ ਇਕ ਫੌਜ ਆਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਭੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਬੋਲਸ਼ਵਿਕੀ ਜਾਸੂਸ (ਸੂਹੇ) ਹਰ ਥੌਂ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਭੜਕਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਓਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਢ [illegible] [illegible] ਈਰਾਨੀ ਭੀ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਹ-ਮਤ ਹਨ। ਇਕ ਈਰਾਨੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ ਈਰਾਨ ਦੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹਨ। ਗਲ ਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

---o---

ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਜਹਾਦੀ ਢੰਡੋਰਾ

ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੁਰਕਾਂ ਨੇ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੌਲਵੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਫ਼ਤਵਾ (ਹੁਕਮ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ਫੈਲਸ਼ਾਈਆਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ

ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ [illegible] ਹੜਤਾਲੀਆਂ ਨੂੰ [illegible] ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। [illegible] ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ [illegible] ੧੨ ਹਜ਼ਾਰ [illegible] ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ [illegible] ਕਰ ਦਿਤੀ।

ਜਾਲ ਏਰ [illegible] ਅਫ-ਸਰ (ਏਜੰਟ) ਨੇ ਹੜਤਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਏਹ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਫੈਲਸ਼ਾਈ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨ [illegible] ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੜਤਾਲੀਆਂ [illegible] ਪਹਿਲੀ [illegible]। ਪਰ ਉਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੇ [illegible] ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਰਖਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਇ-ਕਰਾਰ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨਾਂ [illegible]। ਫੈਲਸ਼ਾਈਆਂ ਦੀ [illegible] (ਫੈਲਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ) ਨੂੰ [illegible], ਲਾਲਾ [illegible] ਆਦਮੀਆਂ [illegible] ਅਫ਼ਸਰ [illegible] ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ [illegible]

[illegible]

ਦੀਆਂ ਪਟੀਆਂ ਵਿਛੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਗੀਆਂ ਵੇਖੀਏ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

—o—

ਆਇਰਲੈਂਡ

ਕਾਰਕ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਫ਼ੌਜੀ ਗਡੀਆਂ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਲੌਹਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਪਰ ਸਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਆਪ ਲਾਹੀਆਂ।

ਲਾਈਮਰਿਕ ਦੇ ਮਜ਼ੂਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਲਈ ਕੋਲਾ ਲੌਹਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਜਿਸ ਪਰ ਸਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਆਪ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਪਹਿਰੇ ਨਾਲ ਕੋਲਾ ਲਾਹਿਆ।

—o—

ਤੁਰਕ ਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ?

ਇਟਲੀ ਦੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰਕ ਮੁਸੋਲਨੀ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੀਕਰ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਦ ਤੀਕਰ ਸ਼ੀਮਲਤਾਂ ਦਾ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨ ਕਰੇ।

ਅਤੇ ਜੇ ਸ਼ੀਮਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਰਕੀ ਕੌਮਪ੍ਰਸਤ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਰ-ਦਾਰ ਕਮਾਲ ਪਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਦਰ ਮੁਸਲ-ਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰਕ ਤੇ ਅਰਬ ਵਾਲੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਤ੍ਰਾਬਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਅੰਦਰੀਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਫ਼ਸਾਦ ਫੈਲਾ ਦੇ ਜਾਵੇਗਾ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜੰਗ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕ ਪਈ ਹੈ।

—o—

ਹਿੰਦੂ ਪੰਡਿਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਹਨ

ਬਨਾਰਸ ਦੇ ਇਕ ਬੜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਡਿਤ ਦੇਸ਼ ਛਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਰ ਤਰਾਂ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਖ਼ਿਆਲ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ [illegible] ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਆਸ਼ੀਆ ਦੇ [illegible]

—o—

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਨੇ ਸੰਮਿਲਤ-ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਭੇਜੀਆਂ ਹਨ:—

੧—ਸੰਮਿਲਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ [illegible] ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰ ਲੈਣ।

੨—ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ ਜਿਨਾਂ [illegible] ਰੂਸ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਰਨ।

੩—ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ ਲਿਖ ਦੇਣਗੇ ਕਿ [illegible] ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ [illegible] ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

੪—ਵਿਹਾਰੀ (ਸੰਮਿਲਤ) [illegible] ਸੰਬੰਧ [illegible] ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ।

੫—ਜਦ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਨੂੰ [illegible] ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ [illegible] ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਫ਼ੌਜ ਘਟਾ ਦੇਣਗੇ।

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ ਕਿ [illegible] ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਲੋਂ ਲਿਆ ਸੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦੇਣ।

—o—

ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦੀ [illegible] ਲਹਿਰ!

"[illegible]" ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ [illegible] [illegible]

—o—

ਫ਼ਾਰਸ ਅਤੇ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ (ਰੂਸ)

[illegible]

—o—

ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੀਗ ਅਤੇ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ (ਰੂਸ)

੧੫ ਜੂਨ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਲੀਗ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਜਲਸਾ ਹੋਯਾ। ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਾ ਫਰੋਜ਼ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਨੇ ਅਨਜ਼ਲੀ ਤੋਂ ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਝੂਠੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਨੇ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲੀਗ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲੀਗ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ॥

—o—

[illegible]

ਤੁਰਕੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਰੂਸੀ ਭੀ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ "ਡੇਲੀ ਮੇਲ" ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਇਕ ਪਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਲ ਤਾਂ ਤੁਰਕਾਂ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ "ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਕਮਾਲ ਪਾਸ਼ਾ" ਦੀ ਤੁਰਕੀ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਠੀਕ ਪੈਂਦਾ ਹੀ ਕਹਿਣ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁਖ ਪੈਂਹ ਦੀ ਜਾਏ ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਤਰਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਯਕੀਨ ਨ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਏਹ ਸਾਰਾ ਜਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਵਲ ਤੁਰਕ ਹੀ ਹਨ। ਅਸਲ ਗਲ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕ (ਰੂਸੀ) ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਏਹਨਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਰੂਸੀ ਏਨੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈਰਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਖਣੀ ਰੂਸ ਵਿਚੋਂ ਲਖਾਂ ਰੂਸੀ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚਲੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਏਹ ਤੁਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ [illegible]

—o—

[illegible]

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਓ

ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਲੰਡਨੀ ਪਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਸ਼ਵਿਕਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਜਲਸਾ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਂਚ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ([illegible]) ਫੈਸਲਾ ਹੋਯਾ ਕਿ ੧੫ ਜੂਨ ਤੋਂ [illegible] ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੇਟ ਦਿਤਾ ਜਾਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ।

—o—

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ

[illegible]

ਸੰਮਿਲਤਾਂ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਫ੍ਰਾਂਸ ਆਦਿਕਾਂ) ਵਿਚ ਫੁਟ

ਟਰਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਮਿਲਤਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫੁਟ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਸਤੁਨਤੁਨੀਆਂ ਉਪਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਜਰਨੈਲ ਸਭ ਉਪਰ ਆਪਣਾਂ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਟਲੀ ਤੇ ਫ਼ਰਾਂਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨਾਲ ਇਕ ਜੇਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਤੇ [illegible] ਦੀ ਦਸ਼ਾ [illegible] ਸੰਮਿਲਤ ਫ਼ੌਜ ਦੇ [illegible] ਹੋਵੇ।

—o—

ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਫਰੀਮੇਸਨਰੀ

(ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [illegible] ਜੀ)

ਫਰੀਮਿਸਨਰੀ ਇਕ ਖੁਫੀਆ ਬਰਾਦਰੀ ਹੈ [illegible]

[illegible]

[illegible] ਨੇ ਕਾਂਗਰੇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਅਤਿ ਮਾਮੂਲੀ, ਠੀਕ ਗਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੈਦ ਵਿਚ ਹਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤ ਦਸਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਪੋਰਟ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜੋ ਵਤੀਰਾ ਫੜਿਆ ਸੀ (ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਅਗੇ ਉਗਾਹੀ ਨਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ) ਠੀਕ ਸੀ, ਇਸਨੇ ਜੋ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਲ ਤੋਂ ਲਾਰਡ ਹੰਟਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੇਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਇਸ ਤਰਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰਹ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖੇਤੀ ਵਾਲਾ ਟੁਕੜਾ ਹੋਵੇ, ਹਿੰਦੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਕਿ ਉਨਾ ਸਭੋ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹੋ ਸਤਜਗੁਰ ਦੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚ ਦਾ ਨਾਮ [illegible] ਨਾਮਸਾਮਾਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇ ੨੦ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਿਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਾ ਦਰਮਿਆਨਗਤ ਆਪਣਾ ਲਈ ਇਕ ਵਡੇ ਅਤਿਯਕ [illegible] ਉਤੇ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਸ਼ਾ [illegible] ਰੋਕਣਾ ਸੀ ਏਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ੩੦ ਮਾਰਚ ਨੂੰ [illegible] ਨਾਫੁਰਮਾਨੀ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਲੋਕ ਭੀੜ [illegible] ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ (ਜਲੂਸ) ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ [illegible] [illegible] ਕੁਝ ਬਦਅਮਨੀ ਹੋਈ ਹੈ, [illegible] ਦੇ ਕਿ ਸਤਜਗੁਰ ਦੀ [illegible] ਬਿਨਾ ਵਰਤਨ ਦੀ ਨਾ ਤੁਰਕਮਾਨੀ [illegible] ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਦੀ, ਏਹ ਸਤਜਗੁਰ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ [illegible] ਦਰਜਾ [illegible] ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਬਦ ਅਮਨੀ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਗਈ ਇਸ

[illegible] ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੋ ਇਸ [illegible]

[illegible] ਹੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ [illegible] ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [illegible] ਦੀ ਸੂਰਤ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ [illegible] ਕਰਤੂਤਾਂ ਵਿਚ [illegible] ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੀ [illegible] ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਦਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਸਤਜਗੁਰ [illegible] ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਸਤਜਗੁਰ [illegible] ਗਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦੀ [illegible] ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਉਤ੍ਰ ਦੇਣ [illegible] ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ [illegible] ਦਿਲੀ ਕਾਰਨ ਲਿਖਣ ਜੋ ਸਤਜਗੁਰ ਨੇ ਚਿਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਮਾਂ ਲਏ ਹਨ ਤਾਂ ਏਹ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਹੀ ਜੋ ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ [illegible] ਨੇ ਇਸ ਉਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਦੇਸੀ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨੇ [illegible] ਲੁਕਵ ਪੁਕਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਾਰਾਜ਼ਾਂ) ਦੀ ਤਰਹ ਤਕ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ [illegible] ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਜੋ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਪੋਰਟ [illegible] ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਨਾਲਸ ([illegible] ਰੂਪੀ ਵਿਚ ਰਪੋਰਟ [illegible] ਸਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ [illegible] ਇਸਦੀ [illegible] ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ, ਆਖਰ ਸਤਜਗੁਰ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਹਨ, ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ (ਜਾਸ [illegible]) ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਵਿਚ ਭਾਵ [illegible] ਦਸਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ [illegible] ਹੋਈ [illegible] ਇਸ ਦੇ [illegible] ਤੇ [illegible] ਨਾਲ [illegible] ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹੋ ਮਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨਾਲ [illegible] ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

[illegible] ਨੇ ਦੀ ਨਿਰਾਸਤਾ [illegible]

[illegible]

...ਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੋ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ...ਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਦੇਖੋ, ...ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਇਕ ਖੁਲੀ ਕਤਾਬ ...ਜਿਸਦਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਦਾਲਤੀ ਤੌਰ ... ਨੋਟਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਫਸਰਾਂ ...ਹਰ ਗਲ ਨੂੰ ਮੰਨਲੈਣ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀ ...ਪ੍ਰਗਟ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹੋ ਫਸਾਦਾਂ ...ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਲਭਨ ਦਾ ਯਤਨ ...ਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਕ- ...ਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਲਭਣ ...ਅਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ, ...ਰ ਨਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ...ਗਜ਼ਾਂ) ਦੀ ਤਹਿ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ...ਕਮੇਟੀ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਸੁਸਤੀ ਨਾਲ ...ਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ [illegible] ਗਈ ...ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਵਿਚ ਰਪੋਰਟ ਤੇ ਚਿਠੀਆਂ ...ਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿਰੁਧ ...ਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ...ਨ ਹਨ, ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੇ ਕਤਲ ...ਮ ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰ ਚਲਾਨ ਵਾਲੇ ਬਦ- ...ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਅਹਿਤਿਆਤ ...ਲ ਤੇ ਅਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਮਤ ...ਤੀ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ...ਲੇ ਦੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਉਹੋ ...ਨਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚ ...ਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਉਤੇ ਸਹੇਦੀ ...ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ...ਮੈਂ ਨੂੰ ਰਪੋਰਟ ਜਾਂ ਚਿਠੀਆਂ ਦੀ, ...ਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਕੌਮੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ, ...ਨਾ ਦਰਦ ਮਾਡਰੇਟਾਂ ਤੇ ਐਕਸਟ੍ਰੀ... ...ਸਟਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਤਰਾਹ ਨਸ਼ੇਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ...ਸੀ ਡੂੰਘੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ...ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਪਰ ...ਨ ਵਾਲੀ ਗਲ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਅਫਸਰਾਂ ...ਅਨਾਂ ਦੀ ਪਖਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ... ਧਰਹਿਸਾਬ) ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਹ [illegible] ਨੇ ਅਪਨੀ [illegible] ਦਾ [illegible] ਹੈ ਤਾਂ ਏਹ [illegible] ਨਹੀਂ [illegible] ਗਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ [illegible] ਹੋਏ [illegible] ਲਈ [illegible] ਕਰਨ

ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਸਰ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਸਤੇ ਕੇਵਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਦਰ ਹੋਵੇਗੀਜਦ ਕੌਮ ਦੀ ਪਿਠ ਉਤੇ ਅਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਨਵੌਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕੇਹੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਦ ਸਾਡੀ ਏਹ ਜ਼ੋਰਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋ ਅਨੱਯਾ ਹੋਯਾ ਹੈ ਅਰ ਜਦ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨੱਯਾ ਕਰੌਣ ਤੋਂ ਅਸਮ੍ਰਥ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇਪਾਸ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਅਜੇਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚਾਹੀਦੀਹੈ ਕਿਅਸੀਂ ਨੱਯਾ ਹਦਾ ਸਕੀਏ, ਏਹਸੱਚਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਰਯੱਤਦਾਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈਕ ਮਮੂਲੀਤ੍ਰੀਕੇ ਦੇ ਸਫਲਤਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਹੋ ਨਾਂ ਇਨਸਾਫੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹਦ ਤਕ ਸਹਿ ਲਵੇ ਜਿਸ ਹਦ ਤਕ ਉਨਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਉਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਪਰ ਨਾ ਪਵੇ ਪਰ ਹਰ ਕੌਮ ਤੇ ਹਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਅਰ ਏਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਓਹੋ ਅਸਹਿ ਅਨਯਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਖੜੇ ਹੋਵਨ, ਮੈਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਬਲਵਿਆਂ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ. ਉਹੋ ਅਜੇਹਾ ਇਲਾਜ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਵਧ ਬੁਰੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਏਹ ਬਦਲਾ, ਬੇਸਬਰੀ, ਤੇ ਗੁਸੇ ਦੀ ਸਪਿਰਿਟ ਦੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਹਨ, ਸਖਤੀ ਦਾ ਢੰਗ ਆਖਰ ਕਦੇ ਫੈਦੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਦਾ, ਮਿਤ੍ਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕੀ ਹੋਯਾ, ਕੀ ਓਹੋ ਆਪ ਜਰਮਨਾਂ ਵਰਗੇ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਓਹੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਪਾਸ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਬਨਗਏ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਢੰਗ ਹੈ, ਜਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਂ ਰੋਕਾਵਟ ਤੇ ਸਬਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਪਰ ਪੱਕ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਏਹ ਢੰਗ ਖਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਨਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਸੀ ਜ਼ਾਲਮ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਤਕ ਮਜ਼ਲੂਮ (ਜਿਸ ਉਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੋਵੇ)ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਿਲਯਾ ਹੋਵੇ, ਅਪਣੇ ਮਨਤਵ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਗੇ ਸਿਰ ਨਵਾ ਦੇਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਡਰੌਣਾ ਜ਼ਾਲਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਅਜੇਹੇ ਉਦਾਹਰਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਡਰੌਣ ਨਾਲ ਵੀ ਜ਼ਾਲਮ ਅਪਣੇ ਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮਨਵੌਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਹਿ ਅਨਯਾ ਹਨ, ਜੇ ਲਾਰਡ ਹੰਟਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਤੇ ਦੋਨੋ ਚਿਠੀਆਂ ਇਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਅਖਾਂ ਮੀਟ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੱਨਯਾ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਏਹ ਗਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਮਾੜੀ ਮਤੀ ਫਿਰ ਸ਼ਕੌਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਤਰਹ ਪਾਰਲੀਮਿੰਟ ਪਾਸ ਅਪੀਲਕਰੋ ਪਰ ਜੇ ਪਾਰਲੀਮਿੰਟ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਵੇ ਅਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜੋਗ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੌਮ ਕਹਾਈਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

—o—

ਦੀਵਾਨ

੨੧, ੨੨ ਅਤੇ ੨੩ ਹਾੜ ਮੁਤਾਬਕ ੪, ੫, ੬ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਯਾਨੀ ਧਿਆਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣਗੇ।

ਸੂਖ ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨ।

ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਭਲਾਖੀ
ਪੰਡਤ ਬਸੰਤਸਿੰਘ ਜੀ
ਭਾਈ ਨਿਧਾਨਸਿੰਘ ਜੀ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ

ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਚੁਗਾਵੇ ਥੈਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੩-੪ ਜੂਨ ਨੂੰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਹੋਯਾ ਜਦ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ, ਦੀਵਾਨ ਬੜੀ ਸਜ ਧਜ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਏਹ ਗੁਰਮਤੇ ਪਾਸ ਹੋਏ:—

੧—ਏਹ ਦੀਵਾਨ ਅਦਬ ਨਾਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਰਹਿਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ (ਆਗੂਆਂ) ਤੇ ਭਾਈ ਸਰਦੂਲਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਰ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਹਟਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਵਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਦੇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੈਦ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸ ਤਰਹ ਦੀ ਰੋਕ ਹਵੇ, ਕੈਦ ਵਿਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਨਾਂ ਉਤੇ ਰਕ ਹੈ, ਛਡ ਦਿਤੇ ਜਾਵਨ।

੨—ਗੁਰਮਤਾ ਨੰ: ੧ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਸ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਵਨ

ਹੋਰ ਦੀਵਾਨ

ਸੰਗਤਪੁਰਾ ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ੫, ੬, ਤੇ ੭ ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਹੋਯਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਤ ਫਤੇਸਿੰਘਜੀ ਸੰਗੇ ਵਾਲੇ ਸੋਹਣਸਿੰਘ ਜੀ ਵਛਾਲੇ ਕੋਟਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸਮੇਤ ਜਥੇ ਤੇ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਤੇ, ਬੜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਯਾ ਤੇ ਕਈ ਸਿੰਘ ਸਜੇ।

ਏਹ ਗੁਰਮਤੇ ਪਾਸ ਹੋਏ:—

(੧) ਏਹ ਦੀਵਾਨ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਹੀ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਰਦੂਲਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਰ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਹਟਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਵਨ।

(੨) ਏਹ ਦੀਵਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸਹਿਤ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਰਹਿਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਭ ਛਡ ਦਿਤੇ ਜਾਵਨ ਜੋ ਦੇਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਵਿਚ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਜਿਲਾਵਤਨ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ।

(੩) ਉਕਤ ਗੁਰਮਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਸ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਵਨ॥

ਹੋਰ

ਵਲਟੋਹੇ ਵਿਚ ੯ ਜੂਨ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਹੋਯਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਏਹ ਗੁਰਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋਯਾ:—

ਏਹ ਦੀਵਾਨ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ (ਆਗੂਆਂ) ਤੇ ਭਾਈ ਸਰਦੂਲਸਿੰਘਜੀ ਉਤੇ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਵਨ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਦੇਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਵਿਚ ਹਨ ਛਡ ਦਿਤੇ ਜਾਂਵਨ॥

ਅਨੰਦ

ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਸਭ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ: ਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ੧੬ ਅਸੂ ਸੰਮਤ ੧੯੭੭ ਮੁਤਾਬਕ ੧ ਅਕਤੂਬਰ ਸਨ ੧੯੨੦ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਭਾਈ ਦਿਆਲਸਿੰਘ ਦੀ ਸਪੁਤ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਖਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੀਯਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੇ।

ਜਨਮ ਦਿਨ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਰਵਿਸ ਕਲਬ ਵੱਲੋਂ ੧੨, ੧੩, ੧੪ ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਫਤਹਸਿੰਘਜੀ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਯਾ ਗਿਆ। ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਊਧਮਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸ…

ਲਾਹੌਰ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਜਾ…

ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗੁਰਮਤੇ ਸੋਧ ਕੇ ਪ੍ਰ…

ਹੋਏ। ਗੁਰਮਤੇ:—

(੧) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿ…

ਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰ…

ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਤਰਨ…

ਜੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ…

ਜੀ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਥ…

ਵਿਚ ਜਾਵੇ।

(੨) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇ…

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜੋ…

ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਕੌਮੀ ਕਾਲਜ ਹੈ ਉ…

ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੋ…

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀ…

ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ…

ਦਖ਼ਲ ਨਾਂ ਹੋਵੇ।

(੩) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ…

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਉਹ…

ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੇਹੜਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ…

ਆਪਣਾਂ ਤਨ ਮਨ ਵਾਰਨ ਲਈ…

ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ ਰੈਂਹਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ…

ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਕ ਚਿਨ੍ਹ ਕ੍ਰਿਪਾਨ…

ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ…

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੀ ਕਿ ਆਮ ਸਿਖਾਂ…

(੪) ਉ—ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ…

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀਜਾਵੇ ਕਿ ਸਿਖ ਕੈਦ…

ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪੈਹਲੋਂ ਆਪਣੇ ਧਾ…

ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ…

ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਧਾਰਮਕ…

ਰਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ…

ਅ—ਸਿਖ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸ਼ਾ…

ਦੀ ਵੀ ਖੁਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ…

ਟੋਪੀ ਜੋ ਕਿ ਅਜ ਕਲ ਸਿਖ ਕੈਦੀ…

ਮਿਲਦੀਹੈ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁ…

ਸੋ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰਹੀ ਹਟੇ ਜੋ ਮਨਜ਼…

(੫) ਸ ਦ ਆਪਣੇ ਕਥਨ…

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤਿਸ਼ …

ਟੀਕਲ ਕੈਦ ਮੈਂਇਕਲ ਓਡਵਾ…

ਸ਼ਾਹੀ ਐਲਾਨਵਿਚਆਈ ਕੀਤੀ…

ਉਹ ਛਡੇ ਭ੍ਰਾਵਾਂ ਏਹ ਉਸਦੀ…

ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਸ…

ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ,

ਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ…

ਦਾ ਫੈਸਲਾਵਹਤਿਆ।

ਪ੍ਰਤਾਪਹਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, (ਮੋਹਨੀ ਰੋਡ) ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸ: ਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਾਪਿਆ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ "ਸਤਿਜੁਗ" ਅਖ਼ਬਾਰ ਮੋਹਨੀ ਰੋਡ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਯਾ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com